

Izhaja vsako sredo. — Naročnina: za celo leto 30 Din, za pol leta 15 Din, za inozemstvo za celo leto 50 Din. — Inserati po tarifu. — Pismenim vprašanjem naj se priloži znamko za odgovor. — Nefrankirana pisma se ne sprejemajo.

Rokopisi se ne vračajo. — Plača in toži se v Ljubljani. — Uredništvo in uprava je v Ljubljani v Kolodvorski ulici št. 7. — Telefon inter. št. 32-59. Račun pri poštni hranilnici št. 14.194.

Dvojna vrednost agrarne reforme

V prejšnjih naših člankih o agrarni reformi smo se bavili v glavnem z materialno vrednostjo agrarne reforme za naše kmete in smo naglašali, da je z najnovejšim zakonom o likvidaciji agrarne reforme storjen prvi korak, da pride stotilijonska vrednost veleposestniških gozdov in pašnikov v narodne roke. Ni sicer še rečeno, kdo bo vse deležen tega premoženja, ampak gotovo je zaenkrat le to, da se bodo morali veleposestniki (večinoma tujerodei) vendar enkrat odreči trajnemu užitku velikega dela našega narodnega premoženja, in že samo ta materialni uspeh je ogromnega pomena, ker bodo tekli dohodki iz gozdov v naše žepce; ne vemo sicer še v čegave — to se bo odločilo kasneje —, ampak v naše.

Še večjega pomena kakor materialna stran pa je moralna in politično vzgojna plat agrarne reforme.

Mi smo že večkrat naglašali, da so nam bile skoro vse pridobitve moderne dobe navržene od zgoraj po zaslugi drugih borcev. Za časa Avstrije so se za osvoboditev kmetov izpod graščinske oblasti borili le Nemci; pri nas podobnega pokreta ni bilo. Ko pa so Nemci prodrli s svojo zahtevo in ko je avstrijska vlada izdala zakon o odpravi tlake in desetine, je veljal zakon naravno za celo bivšo avstrijsko državo, torej tudi za slovenske kraje, tako da smo bili te dobrote deležni tudi mi, čeprav nismo ganili niti s mezincom! To se pravi, da nam je bila prva agrarna reforma l. 1848. navržena in zato tudi nismo znali njenega pomena za nas prav ceniti, kajti vrednost vsake pridobitve zna ceniti le oni, ki si mora to ali ono pridobitev sam priboriti s svojo močjo!

Prav tako je bilo tudi z vsemi drugimi pridobitvami moderne dobe. Pri nas je bil n. pr. boj za pisemsko tajnost nekaj čisto neznanega; ravno tako borba za parlamentarizem itd. Tudi večina vseh teh pridobitev nam je bila navržena od zgoraj, brez našega truda; zato pa vrednosti teh pridobitev nismo znali ceniti tako kakor so jih znali ceniti tisti, ki so se za vse to borili.

Čisto drugačna pa je stvar s sedanjo agrarno reformo. Za to reformo se je ravno naš mali človek, ki je žalibog v politični šoli nekaj bil zelo zadaj, začel boriti sam iz svoje moči. V boju za zemljo so se naši mali ljudje organizirali — to je prva moralna vrednota. Oni niso več čakali, da jim bo tudi druga agrarna reforma navržena od zgoraj, ampak oni so začeli tirjati sami svoje zemlje! In ker so končno le spoznali, da posameznik v boju ne pomeni nič, ampak da pomeni nekaj le združena moč, so se organizirali sami za skupen svoj boj v »Zvezi slovenskih agrarnih interesentov«, ki ni poznala in tudi danes ne pozna nobene druge »politike« kakor samo organiziran boj za zemljo.

Za vojsko in boj pa je potreben po izreku nekega imenitnega generala denar, denar in zopet denar. Mi vemo, s kakšno težavo so naši ljudje prej prispevali prostovoljno za razne namene. Naši ljudje so bili pač vzgojeni na prejetje raznih podpor, nikdar pa niso bili vzgojeni tudi na žrtve. Brez žrtve pa ni pravega boja. Kjer ni žrtve, tam ne moremo govoriti o borbenosti in o boju, ampak samo o moledovanju in prosjačenju za »milost« — in to oboje se je pri nas silno razpaslo. V boju za drugo — sedanjico — agrarno reformo pa se je pokazalo, da so tudi naši mali ljudje pripravljeni na žrtve in čeprav niso prispevali mnogo, (ker nimajo), so pa prispevali prostovoljno in ta okolnost je velikanskega pomena za nadaljnje politično šolanje našega ljudstva!

Te okolnosti — borbenost in prostovoljne žrtve za boj — pa dokazujejo, da se je v duši in miselnosti naših malih ljudi izvršil silen preokret. Ta preokret pomeni, da se pričinja tudi pri nas doba, ko ljudje za svojo pravico ne marajo več moledovati in stokati,

ampak da se hočejo za svojo pravico boriti. To pa je prvi in glavni znak politične zavedenosti, brez katere je vsako javno življenje izključeno, če hoče biti res življenje in ne le žalostno politično življenje.

Največjega pomena za naš nadaljni razvoj pa je naš dosednji uspeh. Res je — naša zmaga še ni popolna, ampak le delna; toda tudi ta pridobitev, ki leži danes pred nami, je velepomembna, ker je pridobljena v boju in z lastno močjo in z lastnimi žrtvami. Danes ljudje lahko vidijo, da žrtve niso bile zastonj in če človek vidi le najmanjši uspeh svojega truda, takrat mu ta uspeh daje pogum za nadaljnjo borbo in za nadaljnje žrtve, dokler ni zmaga popolna. Pogum in korajža, borbenost in odločnost pa pomenijo v človeškem življenju vse!

Zato smo prepričani, da se bo agrarnim interesentom pridružilo v bodočem boju vse, kar se zanima za zemljo, kajti danes vidi lahko vsak, da se da nekaj doseči le v boju z združenimi močmi.

Nova svetovna konferenca

Boj, ki se je začel pred nekaj tedni med Nemčijo na eni in pa med nekdanjimi zavezniškimi državami na drugi strani, je zavzel tak obseg, da ga bo morala reševati nova svetovna konferenca, ki bo zborovala v Londonu in katere se bodo udeležili najodličnejši državniki obeh skupin. Ta konferenca bo za razvoj svetovne politike odločilnega pomena in zato bo prav, če si še enkrat predočimo razvoj stvari.

Po vojni je bila poražena Nemčija primorana podpisati mirovno pogodbo, ki nalaga Nemcem plačevanje velike vojne odškodnine. To je bilo težko breme, skoro da težje, kakor pa izguba nekaterih obmejnih dežel (Alzacija, Šlezija). Plačevanje vojne odškodnine je še znatno otežkočevala vedno hujša gospodarska kriza, ki tudi Nemčiji ni prizanesla in ki je rodila tudi v Nemčiji strahovito brezposelnost. Čisto naravno in razumljivo je torej, da se je Nemčija začela upirati plačevanju vojne odškodnine in pri zadnjih volitvah so dobile nad 100 mandatov tiste nemške stranke, ki stojijo na stališču, da se je treba vojne odškodnine iznebiti magari zgrda in s silo, t. j. z novo vojno, če ne gre zlepa. To stališče zastopajo v Nemčiji predvsem »narodni socialisti« ali »hitlerjevci« (po svojem voditelju Hitlerju).

Da dosežejo svoje namene, so Nemci sprožili že pred nekaj meseci vprašanje carinske zveze med Nemčijo in Avstrijo. Ta predlog je vzbudil takrat veliko pozornost po vsem svetu. Kajti vsak je razumel, kaj taka

zveza pomeni, in zato se je ves evropski zapad temu predlogu uprl z vso silo. Nemci so pod pritiskom cele zapadne Evrope res odnehali, zato pa so načeli vprašanje reparacij (vojne odškodnine), sklicujoč se na svoj težavni finančni položaj. Zagrozili so, da bodo ustavili svoja plačila, ako ne dobe velikega mednarodnega posojila, ali pa se morajo znova urediti reparacije.

Da svojo grožnjo še bolj podpro, so res vprizorili doma finančni polom s tem, da so za nekaj dni zaprli vse banke, bogataši so pa že prej svoja premoženja prenesli v inozemske banke. S tem je kriza dosegla svoj višek in sedaj je prišel trenotek, ko so morale vele-sile začeti delati.

Prva se je oglasila Amerika in sicer še pred početkom več ali manj umetno uprizorjenega finančnega poloma v Nemčiji. Predsednik Zedinjenih držav Hoover je predlagal pomoč Nemčiji s tem, da se plačevanje reparacij odgodi za določen čas, da bi si Nemčija med tem zopet gospodarsko opomogla. Zakaj je Amerika ta predlog stavila, smo že enkrat omenili: Amerika ima v Nemčiji naloženih okoli 6 milijard zlatih mark, ki bi bile izgubljene, če Nemčija gospodarsko propade. Zato so rekli prebrisani Amerikanci, da je bolje Nemcem nekaj pomagati kakor pa jih uničiti, kajti uničen človek ne more nič plačati.

Ameriški predlog pa je naletel na hud odpor v Franciji, dočim ga je Anglija odobravala. Francozi so rekli, da Nemčiji ne mo-

rejo verjeti, še manj pa ji dovoliti posojilo, dokler nimajo jamstev, da Nemčija ne bo porabila denarja za novo oboroževanje, ampak samo za stvari, ki so res gospodarsko potrebne. Francozi so povedali vsled tega tudi svoje pogoje, pod katerimi bi Nemčiji dovolili posojilo in pristali na ameriški predlog. Ti pogoji so jako trdi, to je res, ampak Francozi so jih morali staviti, ker hočejo vedeti, kam pojde denar.

V Nemčiji so francoski pogoji naleteli na hud odpor, tako da je vse že kazalo na to, da bo prišlo do hudega konca med Francozi in Nemci. Tu pa je posegla vmes Anglija. An-

gleški minister za vnanje zadeve Henderson je sam odpotoval v Pariz in rezultat njegovih pogovorov s francoskimi državniki je bil tak, da je francoska vlada povabila nemškega kancelarja dr. Brüninga v Pariz.

Parižani so nemško delegacijo nad vse lepo sprejeli, toda pariška konferenca še ni rodila zaželjenega uspeha, ako nočemo gledati uspeha že v tem, da so se francoski in nemški državniki vsaj osebno približali drug drugemu. Zato bo odločitev padla šele v Londonu, kjer se bodo te dni sešli zastopniki Francije, Anglije, Nemčije in Zedinjenih držav. Odločitev, ki bo padla na tej konferenci,

se ne bo tikala le Evrope, ampak bržkone vsega sveta.

Da utegne odločitev pasti kolikor toliko v korist Nemčije, se pa vidi iz članka angleškega državnika Lloyda Georgea, ki so ga te dni objavili vsi svetovni listi. Ta mož opozarja na veliko nevarnost, ki preti zapadni Evropi, če bi se Nemčija preveč približala Sovjetski Rusiji in zato sviri zapadno-evropske države, naj loka ne napno preveč. Jasno pa je tudi, da bodo morali tudi Nemci priliti nekaj vode v svoje vino, kajti tudi nemškega drevesa ne bo nihče pustil rasti do neba.

Dr. Drag. Lončar.

100 letnica rojstva Fr. Levstika

1831—1931

(V spomin in opomin.)

Nisem mislil prvotno pisati o njem ob štiridesetletnici njegove smrti, ki je potekla dne 16. novembra 1927. leta, ker bo dne 28. septembra 1931. leta stoletnica njegovega rojstva, ko se bo treba primerno spominjati velikega moža. Tada način, kako je del slovenske javnosti odpravil ta spominski dan, me sili, da se priglašam k besedi, zakaj: če večina slovenskega izobraženstva igra skrihalico, je ne sme igrati slovensko kmečko in delavsko ljudstvo, ki je jedro naroda. Kakor smo v tem listu ob desetletnici Krekove smrti povedali resnico o njem neglede na desnico ali levo, tako hočemo storiti tudi o Levstiku, ker zgodovinska dejstva se ne smejo zamolčevati ali celo potvarjati niti verski, niti narodni, niti socialni misli na ljubo.

Kdo je bil Levstik?

Bil je nadarjen in globok človek — prvi za Prešernom v slovenskem pesništvu in pripovedništvu svoje dobe, ki je imel zlasti razvit dar za puščico in zabavljico, torej pomenja v tej stroki to, kar je bil Prešeren pred njim in Cankar za njim.

Levstika je prezgodaj ubilo splošno slovensko življenje, da se ga je lotila zagrenelost. Ne govorim o njegovem notranjem življenju, ker nismo Slovenci zanj naravnost odgovorni, dasi indirektno tudi, ko mu nismo ob pravem času omogočili vsakdanjega kruha. Ugotoviti pa moram dejstvo, ki ga navaža naša književna zgodovina, da je bil del slovenske duhovščine tisti, ki je zadal Levstiku prvi udarec, ko je njegove »Pesmi« razglasil za razuzdane in bogokletne ter jih dvanajst let imel zaplenjene, a njega samega izgnal iz bogoslovja v Olomucu, kamor je bil odšel brez mature, ker ni hotel ničesar preplicati niti obžalovati. To ni bila trma, ampak zavest upravičene užaljenosti nad storjeno krivico od strani Jeranovcev, dasi je bil sicer Jeran sam narodno zaslužen človek, a po svojem mišljenju o slovstvu in življenju ozkosrčnež in nestrpnež. Levstiku ni »izpodletelo« v bogoslovju (»Slovenec« z dne 16. nov. 1927, str. 5), ampak je treba označiti dogodek pravilno in reči, da je bil žrtev duhovniške ovadbe, izvirajoče iz neumevanja za svobodno duševno ustvarjanje.

Levstik ni bil samo pesnik in pisatelj, marveč je bil tudi jezikoslovec in kritik, ki je učil narod »peti in govoriti«, kakor je zapisal o njem njegov rojak Stritar. Kot jezikoslovec ni vedno zadel pravega, toda čistil je slovenščino, zakaj dejal je: »Slovenščino s hrvaščino goniti v kozji rog, temu zdaj pravi se slovanski slog« (Slovanski slog) in:

»En jezik moramo Slovani vsi pisati,
Torej naj se slovenščina s hrvaščino pobratil
»Bog nam ga daj en jezik, ali dragi moji!
'z hrvaščine, slovenščine se ne ustroji.«

(En jezik.)

Tako je zavračal poleg znanstvenih dokazov prizadevanje, da bi umetno kovali nekak južnoslovanski jezik, nasprotno je teo-

Fr. Levstik.

retično in praktično učil, kako se piše pravilno slovenski, s čimer je bil vzor in zgled mlajšim, ki so postali glede načina slovenskega pisanja njegovi učenci. Strogo a nepristransko je presojal vse književne pojave; zakaj bil je slovstveni kritik prve vrste, ki ga je vodila resnica, o kateri je dejal: »Resnica je bila pred nebom i zemljo; resnica ostane, ko zemlja, nebesa mino« (Lesnike, 82). In zopet je bil slovenski duhovnik, ki je v svoji oblastnosti, podpiran tudi od Bleiweisa, dajal slovstvene nauke Levstiku; zakaj Hitzinger, ki ga je nagnal nad Levstika urednik »Novic« dr. Bleiweis, je bil sicer učen zgodovinar ali jezikovni in slovstveni kritik v slovenščini ni bil.

Levstik je bil pa prvi naš kritik tudi v — politiki. Ni moglo biti drugače, da je svoje kritično stališče prenašal na politiko, ki so jo delali deloma isti ljudje, proti katerim se je obračal v svojem jezikovno-slovstvenem prizadevanju; zakaj pošten in dosleden človek bo enak v politiki kakor v književnosti. Bil je izvrsten urednik prvega slovenskega

res političnega lista v ustavni dobi »Naprejac« v Ljubljani ter glavni sodelavec celovškega »Slovenca« in takrat mariborskega »Slovenskega naroda«, a nekaj časa je izdajal na Dunaju zabavljivo-šaljiv list »Pavliho«, ki ima trajno vrednost. Bil je neizprosni nasprotnik nemške in nemškutarske politike v naših deželah, ali nič manj slovenske breznačelnosti; zato je nastopal negativno proti absolutizmu, centralizmu in dualizmu, a pozitivno za združeno Slovenijo in politično solidarnost s Hrvati. Njegovo načelo je bilo:

Rod, ki sam se zaničuje
In oholo ne spoštuje
Vedno sebe in svojine,
Rôžje v srce sam si rine;
In kako hče ta medloba
Da mu pride slavna dôba?

(Slovinci.)

V tem boju je imel opraviti tretjič s tisto slovensko duhovščino, ki je obenem z delom posvetnjakov podpirala Bleiweisovo politiko. Ali je bil pri tem za kulturni boj ali ne (»Slovenec« z dne 16. nov. 1927, str. 5), odgovor na to je odvisen od tega, kako pojmuje to označbo. Res je, da ni nastopal zoper verstvo, cerkev in duhovščino kot take; res je pa tudi, da je z narodno-demokratskega stališča nasprotoval »Katoliški družbi«, kjer so se zbirali Bleiweisovci (Costa), Jeranovi (Jeran, Čebašek) in nemški fevdalci (grof Wurmbbrand) in ki jo je branil proti Levstiku v »Zgodnji danici« bivši jezuit, a poznejši delavni šolnik Matej Močnik z utemeljevanjem, da je treba katoliško prepričanje in versko zavest postaviti pred narodno. Levstik je pa pel:

Jaz nisem popom upogibal
Ni licemerom se krivil;
Poniglavce sem vedno šibal;
Zato vražen sem vedno bil.

(Sovražnikom.)

Kaj je bil njegov gonilni nagib, oziroma v čem je bila njegova glavna veličina, ki iz nje izvirajo vse druge kakor iz svojega žarišča? Kar je bil in kakor je bil, vse ima svoj začetek in konec v njegovi jekleni značajnosti, ki dela zaradi stvari same v polni, nemejni prepričanosti o svetosti svojega početja. Ne glad, ne natolcevanje o podkupljivosti s strani Bleiweisovcev, med katerimi je bilo mnogo kosmatega materializma, ne odrivanje in zasramovanje (Costa je dejal o njem: »Pogine naj pes!«) — nič ga ni moglo odvrniti od začrtane poti, ki je bila: boj proti rodoljubju praznih besed za rodoljubje požrtvovalnega dejanja in svobodno duševno ustvarjanje.

Nihče drugi nego Levstik je mogel in smel zabrusiti v obraz takratnim slovenskim močcem:

A vendar glave ne uklanjam
Ter Vam ne bodem je nikdar,
I brez bojazni še oznanjam:
Ti slepec si, a ti slepar!

(Sovražnikom.)

Ako hoče današnji rod popraviti, kar so zagrešili nad Levstikom duhovski in posvetni rojaki, potem je treba, da prvi t. j. duhovski izobraženci, priznajo in obsodijo početje svojih prednikov ter da ne delajo sami enakih ali podobnih krivic; drugi pa t. j. posvetni izobraženci, ki se štejejo za naslednike Levstikovega dela, naj mu res slede po njegovi jezikovno-kulturni in narodno politični vsebini. Del posvetnih izobražencev namreč misli deloma iz zaslepljenja, deloma iz želje po trenutni oblasti, da more in zato sme prezirati ves zgodovinski razvoj ter v novi državi preskočiti iz slovenstva v kulturno in politično južnoslovanstvo brez prehoda in ostanka. To ni možno, ker ni polnega južnega slovanstva brez slovenstva, ako hočemo namreč organsko in zato harmonično celoto brez enostranske premoči. Kakor se je to posvetno izobraženstvo ob štiridesetletnici Levstikove smrti spomnilo tega dogodka pravilno glede njegovih duhovsko narodnjaških preganjancev, tako bi bilo na drugi strani, čeprav kot skromne beležke, vendar le zgodovinsko točno, ako bi se bil nekoliko bolj osvetlil njegov boj za slovenščino kot samostojni jezik in bi se ne bilo čisto prezrlo njegovo prizadevanje za združeno Slovenijo (>Življenje in svet< z dne 12. nov. 1927, str. 1026—1028). Nasprotno je nolično glasilo večine slovenske duhovščine v tem oziru pravilno zaklicalo: Nazaj k Levstiku (>Slovenec< z dne 16. nov. 1927, str. 5), a seveda pri tem pozabilo klic, ki si ga glede Levstikovega preganjanja z duhovniške strani dovoljuje jaz: Naprej preko jeranovstva za svobodno duševnost!

Kdo je v prvi vrsti poklican, da bi bil dedič Levstikovega slovenstva po njuni vsebini? Dasi spada Levstik vsemu narodu, vendar je po svoji notranjosti in zunanosti v prvi vrsti vaš človek, slovenski kmetje! Vsi, ki ste hodili v šolo, poznate vsaj v skrajšanem obsegu njegovega »Martina Krpana«, v katerem je pokazal v priliki ali prispodobni pomen in moč slovenskega kmeta-grčca, ki se ne boji ne cesarja, ne birača, ne Brdavsca, ne ministra. O, da bi bilo tako, da bi se slovenski kmet zavedal svoje veljave, ki mu jo daje nepremakljivost matere-zemlje, s katero se mu omogočuje in zavaruje njegova duševna samostojnost. Kmet, ki ne čuti v sebi le Krpanove telesne moči, ampak zlasti njegovo samozavest, ki mu daje poguma ter uravnava in vodi njegovo telesnost v pravi tir, tak kmet bodi v prvi vrsti dedič Levstikove oporoče: boja za svoj dom in rod v zvezi z drugimi južnoslovenskimi kmeti! Združi naj se s slovenskim delavcem, čigar glavni književni predstavnik je Cankar, ki sicer tudi pripada vsemu narodu! V zvezi z obema — kmetom in delavcem — bodi kot njih misleča in izvršujoča glava slovenski izobraženec, čigar najbolj izrazit predstavnik, čeprav zopet last vsega naroda, je Prešeren, ki se brez predhodnikov dviga iz nižine, kakor osamljena gora: genij slovenske besede in misli.

Ko je bil obžalovanja vredni Dežman, ki je bil Levstikov učitelj v gimnaziji, zapustil slovenstvo, je postal Levstik kot Prešernov duševni sorodnik dedič njegove besede in misli med nami, ki ju je zvesto čuval do svoje smrti v kljub vsemu in vsem, da ga je v novejši dobi moral zamenjati Cankar. To so bili trije največji duhovi slovenstva — vsi Kranjci: Gorenjec, Dolenjec in Notranjec — v književnosti in narodnem življenju; zakaj resničen umetnik in resen znanstvenik kaže

Majdica pere za svoje punčke.

Mala Majdica je svojim punčkam dobra mamica. Ona skrbi za to, da so vse njihove oblečke vedno vzorno čiste. Enkrat na teden ima veliko pranje. Seveda jemlje za to samo Schichtov Radion. Ona je že pri svoji mami videla, da postane s Schichtovim Radionom oprano perilo belo kot sneg in da se pere hitro in lahko, kajti

**SCHICHTOV
RADION
PERE SAM
IN VARUJE PERILO
ZAJAMČENO BREZ KLORA**

narodu bolj pravilno pot njegovega razvoja in namena, kakor politik po poklicu, ki ni vedno prost osebne sebičnosti ali strankarske grabežljivosti, zagrizenosti in zaslepljenosti.

Prav bi bilo, da bi se Levstiku ob stoletnici rojstva postavil spomenik v središču Slovenije, ko ga že ima v svoji domači fari: v Velikih Laščah; toda najprej naj prevzame ves narod zavest Levstikove veličine: njegovega resnicoljubja in svobodoljubja, njegove pristnosti in resnosti, njegove poštenosti in doslednosti v jeziku, književnosti v javnem življenju, v tem spozanju naj sledi vztrajno posnemanje. Na njegov grob pa zapišimo be-

sede, ki jih je sam namenil Prešernu, a veljajo tudi zanj:

Ti hitro vzet, veliko si končal!

(Na Prešernovem grobu.)

Op. uredništva: Priobčujemo dr. Lončarjev članek o Fr. Levstiku, ki ga je priobčil »Kmeti list« 30. nov. 1927 ob priliki 40-letnice Levstikove smrti. Članek zelo stvarno prikazuje razmere in vsebino dobe, v kateri je živel Fr. Levstik, ter osvetljuje vse delovanje našega velikega jezikoslovca, pesnika, pisatelja, kritika in kulturno-političnega borca. Bodi ta članek tudi danes »spomin in opomin« ob stoletnici njegovega rojstva.

Za omiljenje gospodarske krize

Ko čitam v 13. številki »Kmetovalca« članek pod gorajšnjim naslovom, vidim, da se je tudi Kmetijska družba resno zavzela, pomagati našemu kmetijstvu. V ta namen se je tokrat z daljšo vlogo (prošnjo) obrnila na g. bana, v kateri dokazuje, kako velika krivica se prizadeva našemu kmetijstvu in stavi predloge, kako naj se mu pomaga.

Vse bi bilo lepo in prav, a bojim se, da je taktika omenjenih predlogov — žal zgrešena. V tej prošnji se namreč trdi, naj se začne strogo izvajati zakon o regulaciji in maksimiranju cen, da se odpravi s tem oduševstvo.

Vse bi bilo dobro, ako bi s potrebnim izvajanjem tega zakona udarili onega, ki to zasluži, a se utegne dogoditi ravno nasprotno, o čemer imamo, žalibog, že vse preveč žalostnih izkušenj.

Ali se ni bati, da bodo n. pr. mesarji, ko bodo prisiljeni prodajati meso ceneje, to priliko samo porabili v ta namen, da bodo skušali vse tozadevne obremenitve prevalliti zopet na producenta — kmeta? Ali zato ne preti našemu živinorejcu ponovna nevarnost, da bode cena živini ponovno padla?!

Mislím, da bi bilo mnogo več pomagano, ako bi se ta (prvi) predlog preklical, zato pa podprlo drugega, v katerem se priporoča dovoliti živinorejcu prodajo mesa na stojnicah v vseh mestih, trgih in industrijskih središčih. S tem bi se vsaj neposredno ne dajalo mesarjem povoda, da isti pritiskajo na cene; na drugi strani pa bi se moglo prav uspešno vplivati na ukrepitev cen živine.

Da smo popolnoma upravičeni držati ceno živine vsaj na Din 6— do 10—, bo vsakemu dobremu rbačunaru prav lahko dopovedati; saj se tudi pri tej ceni itak gospodari v izgubo. Kdor bi tega ne verjel, naj kar poizkusi in polom gospodarske rentabilitete mu je zasiguran!

Kaj pa, ako bi prodajo mesa na ljubljanskem trgu prevzela Kmetijska družba? Mestna občina bi ji na tozadevno prošnjo, upam, gotovo odstopila del prostora v mestni klavnici, saj bi bilo to v interesu tudi konsumentov — mestnih prebivalcev!

Nadalje se čudim, da Kmetijska družba ne prodaja v svojih prostorih tudi semenske repe, v kateri se baš letošnje leto vodi naravnost škandalozna spekulacija. Znano je, da se je letos iste razmeroma zelo malo sadilo in še ta je zelo slabo obrodila, tako da jo večina kmetovalcev kupuje za seme. Ker so trgovalci s semeni tudi tokrat priliko izkoristili, prodajajo semensko repo po 15 do 18 dinarjev, dočim jo od kmetov, ki jo slučajno imajo kaj za prodati, kupujejo po 8 dinarjev za kg. Mar bi je Kmetijska družba n. pr. ne mogla plačevati po 10 Din in jo prodajati po 12 Din ter s tem obojestransko pomagati do skrajnosti izmozganemu kmetu.

In še nekaj bi ob tej priliki pripomnil: Kot edina v poštev prihajajoča zastopnica naj Kmetijska družba zastavi vse sile, da se kmetu omogoči nuditi vsaj približno iste gospodarske kakor trgovske prilike, kakor jih imajo isti v sosednjih državah — ki navzlic ugodnejšemu položaju tarnajo o neznosni gospodarski krizi, dočim nasprotno temu mi znatno cenejše prodajamo svoje proizvode in, kar je skoro nerazumljivo, prav toliko dražje plačujemo svoje neobhodno potrebne življenjske kakor gospodarske potrebe.

Ako se v tem smislu prav kmalu ne ukrene vsaj kar je najbolj kričečega, se je resno bati za uspešen obstoj našega kmetijskega in s tem splošnega gospodarstva. Saj bo kmetovalec že v najbližji bodočnosti — ako se današnji položaj ne izboljša — brezpogojno prisiljen odpovedati se vsem nabavam in gospodarsko životariiti s tem, kar bo sam pridobil na svojem posestvu...! Tine.

Tekme žanjič

Tekma žanjič v Socki

Ko je društvo kmečkih fantov in deklet na Frankolovem priredilo dne 29. junija tekmo koscev, so dekleta videla lepoto tega kmečkega praznika in sklenile, da tudi one pokažejo kaj znajo in kaj zmorejo. Tako smo se dogovorili na skupnem sestanku našega in gasilnega društva v Socki in odločili prirediti tekmo žanjič. Na tem mestu naj še omenimo, da nam gre požarna bramba v Socki zelo na roke in deluje z vso silo, da se tudi v Socki in njeni širši okolici utrdi kmečki pokret.

Kaj hitro je prišel zaželjeni dan 12. julij, praznični dan za naše delo. Dekleta in občinstvo se je zbralo v Trnovljah pri Šibancu ob pol 3. uri. Nasproti je prišlo iz Socke mnogo občinstva z godbo, med njimi tudi tovariša Kronovšek Ivan ml. in Gavro Gomišček in 6-letno dekletce Marica Gorečanova, ki je med občinstvom nosila trobojnico in je prva pozdravila dekleta žanjič, in jim zaklicala »živijo vrle tekmovalke«. Od Šibanca je krenila cela povorka z zastavo na čelu, katero je nosilo gori omenjeno dekletce. Sledila je godba, žanjič, od zadaj pa polno občinstva, ki je vse navdušeno govorilo: to je lepo, kdor si je to prvi domislil, ta je pametno in prav storil, glej no, pa sami kmetje smo itd. Nekdo je samozavestno izjavil: to je naš rod, to je naša kmečka kri. Ko sem slišal te besede, sem od veselja zaukal in drugi so mi sledili. Mislil sem sam pri sebi, na pravi poti smo, se že svita, kmet že spoznava samega sebe.

Hitro smo prišli v Socko. Povorka je krenila pod slavalokom, ki je nosil napis: »Pozdravljeni kmečki fantje in dekleta, bodrite lji kmečkega dela«. — Na vsaki strani slavaloka je bila lepa zelena štiriperesna deteljica.

Na njivi je bilo odmerjenih osem pasov pšenice, 3 m široko in 10 m dolgo. Tam so tekmovala sledeča dekleta: Kati Mastnak, Terezija Felicijan, Mici Kotnik, Terezija Pesjak, Rozika Kotnik, Franja Kramer, Micika Šibanc, in Pavlika Šibanc. Tekmovalce so vse vrlo dobro in med tekmo jim je godba igrala koračnico. Po tekmi je komisija, ki so jo tvorili Iv. Kronovšek, A. Gril, Fr. Arlič in Rajko Mastnak pregledala in ocenila delo žanjič. Prva je bila Pavla Šibanc. Požela je v 6 minutah, ocenjena je bila z 11 točkami; 2. Rozika Kotnik 10 min., 9 točk; 3. Micika Šibanc 10 min., 8 točk; 4. Terezija Pesjak 8 min., 8 točk; 5. Mici Kotnik 8 min., 8 točk; 6. Kati Mastnak 9 min., in 6 točk; 7. Terezija Felicijan 10 in pol min., 7 točk; 8. Franja Kramer 11 min., in 7 točk. Prvo nagrado je dobila Pavlika Šibanc, svilen naglavni robec, drugo Rozika Kotnik, 50 Din, tretjo Terezija Felicijan 10 Din in srp. Ostale so dobile nagrade po 10 Din. Po razdelitvi nagrad sta imela prav lepe govore tov. Gomišček in Kronovšek na splošno ljudstvo. Vse jima je pritrjevalo z dolgoletnim ploskanjem.

Omenim naj še, da je prireditev imela tudi lep gmoten uspeh. Denar se bo porabil za novo ustanovljajoče se društvo kmečkih fantov in deklet v Socki, ki ga upamo še to leto spraviti pod streho. Fr. Potočnik.

Tekma žanjič v Sv. Bolfenku pri Središču

Da naša kmetijska mladina ne spi, ampak da marljivo deluje, nam je pokazala preteklo nedeljo 12. t. m. ko je društvo kmetijskih fantov in deklet priredilo tekmo žanjič. V povorki, kateri na čelu so bili jahači, so korakale žanjič ob zvokih harmonike in klarineta, za njimi pa množice občinstva, so prispeli na njivo tovariša Mirka Kolariča, ki je bila za žetev že razdeljena v deset 1²/₃ m širokih in 68 metrov dolgih pasovih, da so žanjič poka-

zale tudi vztrajnost. Ker je to bila prva prireditev te vrste v našem kraju in pa dejstvo, da kmetijska samozavest raste, je prihitelo kar leze in gre od daleč in blizu, da vidi delo naše mladine. Po pozdravnem nagovoru in žrebanju, so žanjič zavzele svoje prostore. Na dano znamenje so zapeli srpi svojo bojno pesem in deset tekmovalk je odlagalo snop za snopom. Katera bo prva? — tako so ugibali navzoči, ki so z vso pozornostjo opazovali potek žetve. Bil je res veličasten pogled, ko so naša dekleta v sredi množice občinstva, vkljub hitrosti delale čisto in vestno, da je bilo snopje, ki so ga fantje sproti povezovali, res vzorno. Po preteku 15 minut 45 sekund je že na cilju Puklavca Liza, malo za njo pa Podgorelec Tilka, ki so bile pozdravljene z velikim aplavzom. V malih presledkih sledijo ostale tekmovalke. Ko je ocenjevalna komisija, ki so jo tvorili poleg g. Petra Orešnika, kot zastopnika sreskega načelnika še gospodje Ivan Tomažič, Ciril Zabavnik, Stanko Čurin in gospe Marija Novak in Frančiška Štampar, pregledala kvaliteto dela in ugotovila število

snopov, smo se vsi podali na vrt tov. Kolariča, kjer so naše vrle žanjič in vezači pod lipo prav po domače južinali. Sledilo je poročilo ocene in razdelitev nagrad.

1. Puklavca Liza z 19 snopi;
2. Podgorelec Tilka z 24 snopi, obema je ocenjevalna komisija priznala prvenstvo, prva na času, druga pa takoj zanjo s 5 snopi več, dobi vsaka po Din 60 prva še venec iz klasja;
3. Vogrinec Micika z 19 snopi dobi 30 Din.
4. Vincetič Micika z 24 snopi dobi srp in konjak;
5. Kolarič Pavlina z 24 snopi dobi srp in nogavice;
6. Štampar Lojzka z 20 snopi dobi ruto;
7. Zabavnik Danica z 24 snopi dobi ruto;
8. Zabavnik Micika z 31 snopi dobi ruto;
9. Štampar Anica z 22 snopi dobi ruto;
10. Kolarič Dušica z 22 snopi, nogavice.

Kmetijska mladina, ne sramuj se kmetijskega dela, nasprotno bodi ponosna nanj in v tem pravcu delaj naprej za napredek in povzdigo kmetijske vasi, da pride do one veljave ter pravice, ki ji po naravi pripada, kajti pomembne so besede Nj. Vel. kralja: »Vas je vse, brez vasi ni ničesar«.

Tekma žanjič v Hotiču

Tekma žanjič v Hotiču. V nedeljo, 2. t. m. je priredilo »Društvo kmetijskih fantov in deklet« iz Vač zelo uspelo tekmo žanjič. Še ni dolgo, ko se je vršila velika tekma koscev v Beričevem za naslov prvaka naše banovine, a odtlej se kar vrste take tekme. In resnica bo, da so take tekme naši mladini pri srcu in blizu ter čisto odgovarjajo eni mnogih poti, ki si jih kmetijsko-delavska mladina utira. Tekma se je vršila v Hotiču pri Litiji. Vsa vas se je zbrala na ta prizorišče in še od drugod so prišli ljudje, da prisostvujejo tekmi. V povorki se je izza griča pomikala zbrana mladina z godcem na čelu. Med njimi žanjič. Žitno polje pa se je zvalo, odkod in zakaj toliko ljudi! Žanjič so pele zlatim klasom v slovo.

Pričakovanje in nestrpnost ko pri vsaki tekmi. Devet žanjič sredi rumenega klasja... In ljudje so bili navdušeni od zatega polja in devetih žanjič v njem. Potem pa so sodniki izrekli »sodb«. Na podlagi vseh okolnosti: hitrosti, daljave in splošnega dela so prisodili tov. Mariji Zupančič iz Hotiča prvo mesto; drugo tov. Pavli Osolnik iz Hotiča; treje tov. Rozi Klinc iz Vač. Ob razdelitvi nagrad pa je tov. Ivan Brečeljnik, zastopnik »Zveze kmetijskih fantov in deklet« v Ljubljani, v krajšem nagovoru poudarjal pomen in važnost tekmovalstva v kmetijskem delu. Nato se je vršila še lepa, domača in dostojna prireditev, ki je zaključila tekmo žanjič v Hotiču.

Knjige Kmetijske Matice se pripravljajo za tisk; rok, določen za nabiranje je že potekel. Ker pa se bo število naklade lahko še spremenilo, dokler ne steče knjiga skozi tiskarniški stroj, sprejema Kmet. Matica naročila tudi še sedaj, seveda le tako dolgo, dokler ne bodo knjige dotiskane in razprodane. Opozorjamo zato vse tovariše in jim svetujemo, naj se takoj prijavijo, da bodo tudi oni dobili za borih 20 dinarjev 4 lepe knjige: »Združništvo,« »Davke,« povest in veliki koledar. — Gospe poverjenike pa prosimo, naj čimprej zaključijo nabiranje in vrnejo nabiralne pole, da se ne bi določila radi prepoznih naročil premajhna naklada.

Kmetijski praznik v Krškem

Kmetijski praznik v Krškem se bo letos vršil v nedeljo, dne 2. avgusta in ne kakor je bilo prvotno objavljeno 15. 8. t. l.

Prijave konj za dirko, ki bo na Krškem polju 2. avgusta t. l., sprejema g. Anton Gliha, posestnik in trgovec v Krškem. Čas za prijave je do 1. avgusta t. l. Po tem roku prispelne prijave ne veljajo. Prijavnina za vsakega konja znaša 20 Din. Prijave naj vsebujejo: ime in bivališče gospodarja konja, popis konja; ime, starost, spol, barva. Za konje, ki so že dirkali, naj se navede, kje in kake uspehe so dosegli.

Dopisi

Št. Vid pri Lukovici. Blagoslovitev nove motorne brizgalne se je slovesno vršila v nedeljo 12. t. m. Brizgalno je blagoslovil g. župnik Slak, kumovala pa sta g. graščak Tone Krsnik in gospa Rahne. Po blagoslovitvi se je razvila prijazna domača veselica, pri kateri je svirala domžalska godba. Prireditvev je v vsakem oziru lepo uspela.

Dobrna pri Celju. Dne 8. t. m. je umrl tukajšnji veleposestnik in mlinar g. Jakob Rošer v starosti 82 let. N. p. v m.

Iz Trške-gore pri Novem mestu nam poročajo, da so se tam po raznih zidanicah pojavili tatje, kjer vlamljajo in na spreten način, odpirajo zidanice in pri njih nahajajoče se sobe ter iz njih pokradejo vse, kar jim pride pod roko. Vlomili so pri A. Globelniku, Rajerju, Bluweisu, Klemenčiču in Kastelicu. Tātove se pridno zasleduje ter je upanje, da jih bodo v kratkem izsledili. V naši prijetni gorici imajo vinogradniki še mnogo dobrega vina na prodaj — toda žalibog da ni kupcev za njega. Trta nam obeta dobro letino, samo če ji ne bo suša prizadejala občutne škode. Studenci so se nam posušili in vodnaki so prazni. Ljudstvo obupano gleda v svojo bodočnost.

Primskovo pri Kranju. Pri tukajšnji podružni cerkvi na Primskovem se bje boj med g. župnikom Škrbcem in cerkvenimi ključarji na eni strani, na drugi pa z večino vaščanov. G. župnik in ključarji, kateri tvorijo gospodarski odbor vasi, so sklenili prodati še dobro staro mežnarijo, katera pa potrebuje nekaj popravila. Sklenili so dati soseskin les za novo stavbo in 12.000 Din vaškega denarja ter, da bi vaščani vse težaško delo napravili brezplačno, in to takoj sredi leta v največjem poljskem delu. Proti temu sklepu se je vložila pritožba, katero je podpisalo 60 gospodarjev soseske Primskovo; to so vsi gospodarji, kateri pridejo v poštev pri dajatvah. G. župnik je zahteval, da bi bila nova mežnarija cerkvena. To se pravi: vaščani imajo pravico prispevati in pravico molčati, gospodarji pa naj drugi z njihovim premoženjem. G. župnik je letošnjo spomlad, ko je mislil, da je stvar že dozorela, formalno opomnil gosp. odbor naj reši vprašanje mežnarije. Že pred dveh leti je oče sedanjega mežnarja ponudil vso slamo za pokritje mežnarije brezplačno, ni pa gospodarski odbor hotel plačati krovca. Torej je trditev g. župnika neresnična, da on ne more pustiti cerkvenega služabnika v taki slabji stavbi. Lansko leto sem ga jaz še enkrat skupno z županom občine Predoslje prosil, naj vpliva na gospodarski odbor, naj popravi mežnarijo, pa se je izjavil, da njega to ne briga. V Kranju res občina gre na roko g. župniku pri restavraciji stolpa, ali to zato, ker sedanja oblika kvari lepo sliko mesta, ne pa g. župniku na ljubo. Splošno mnenje ljudstva je, da je zidava nove mežnarije nepotrebna, ker je že več kot 100 let mežnar bil v svoji hiši (z malimi izjemami po vojni). Če pa g. župnik na vsak način hoče imeti novo mežnarijo, naj si jo sezida iz svojih sredstev, kar bi bilo v ponos le njemu samemu. To pa ne gre, da bi se vse soseskino premoženje porabilo, les iz cerkvenih gozdov pa bi on prodal. S prostovoljnimi prispevki si bo g. župnik pač malo opomogel, vsaj danes že vsakemu primanjkuje denarja za najpotrebnejše. Da bi se pa gosp. župnik žrtvoval za nas, pa prav zelo dvomim. — Lokar Ivan.

Frankolovo. Kakor hitro je izšel novi zakon o agrarni reformi, se je na Frankolovem sestavil pripravljalni odbor gozdne zadruge, ki so ga tvorili Ar. Bezenšek, Filip Šnabl, Fr. Potočnik, Al. Žnider. Sklicali so za

Tudi ob vročih dneh
negovani lasje!

Vsak teden po enkrat si umijte glavo!

ELIDA SHAMPOO

Za to je potreben Elida Shampoo. Čisti, da nobena reč ne tako... dela lase mehke kakor svila in človeka čudovito osveži!

nedeljo 12. julija sestanek agrarnih interesentov, na katerem je bila glavna točka dnevnega reda ustanovitev gozdne zadruge na Frankolovem. Zbralo se je na Šnablovem dvorišču okrog 50 agr. interesentov, katerim je g. dr. Miloš Vauhnik iz Maribora obrazložil pomen agrarne reforme. Nato se je ustanovila zadruga. Za načelnika je bil izvoljen Miha Kovač, podnač. Alojzij Žnider, člani načelstva: Martin Zeleznik, Filip Šnabl in Peter Vezensek. V nadzorstvo pa: Vaclav Čeh, župnik Anton Čretnik, krojač in Juri Kolar kmet. Takoj po volitvi odbora se je naredila prošnja za podelitev gozda od kneza Windischgräza v Konjicah.

Orla vas. S 1. julijem se je poslovil od nas tov. Fran Kolšek, ki je nastopil službo v Konjicah. Tov. Kolšek je bil agilni član in odbornik tukajšnjega Društva kmetijskih fantov in deklet »Zimzelen« in načelnik »Kmetijske sokolske čete« in ga bomo zelo pogrešali. Agilnemu kmetiskemu pokretniku in sokolskemu delavcu želimo na novem mestu mnogo sreče in uspeha in upamo, da bo tudi tam svoje zmožnosti posvetil prosvetnemu in kulturnemu dvigu kmetiskega naroda.

Št. Pavel pri Preboldu. V nedeljo 19. julija, je priredilo naše Sokolsko društvo javni telovadni nastop in veselico. Nastop vseh oddelkov je pokazal, da so se sokolske vrste zelo pomnožile. Telovadci so proste vaje izvajali brezhibno; prav posebno pa so prenetile gledalce vaje na drogu in bradlji, katere so izvajali starejši Sokoli in so želi splošno pohvalo in odobravanje. Končno so nastopili kot skupina člani in članice Sokola iz Gomilškega, ki so izvajali posebne vaje pod vodstvom svojega načelnika br. Šege, ki jih je sestavil tudi sam. Vsak, kdor je videl izvajajočo skupino, se ni mogel načuditi nad vse težki in tako lepi izvedbi in poudariti moramo, da so vsi člani in članice kmetijski fantje in dekleta, katerim so vsi navdušeno ploskali in vzklikali. Naj še dodamo, da bo naš Sokol gradil z drugimi društvi prosvetni dom, ki se bo imenoval »Zadružni dom«.

Orla vas (Sav. dol.). Tukajšnja »Sadjarska in vrtnarska podružnica« je imela sestanek, na katerem je sklenila, da bo zgradila sadno sušilnico, ki je zelo potrebna in bo še potrebnejša, ker sadjarstvo močno napreduje. Pretečeno nedeljo 19. t. m. se je vršil ogled parcel, ki bi prišle v poštev za zgradbo. Določilo se je za sušilnico parcelo g. Mihe Šketa, ki leži ob cesti iz vasi proti šoli in bodo imeli člani iz Orle vasi, Trnave in Št. Ruperta približno enako razdaljo. Nato so se še določile podrobnosti, razdelilo delo članom in raznim obrtnikom. Zgradba mora biti gotova v treh tednih, ker smo tik pred sezono in bo v ponos mladi in delavni sadjarski podružnici, katero vodi g. upravitelj Josip Jarh.

Sv. Jurij ob Ščavnici. V sredo, 15. julija je udarila strela v poslopje posestnika Jakoba Borka in sicer dvakrat. Prvič v hlev, drugič v dimnik. Na senu nad hlevom je ležal neki človek, ki se je komaj rešil. Ker je požar nastal okrog 3. ure zjutraj, je ogenj prej vse uničil, predno se je lahko kaj rešilo. Posest-

nika samega pa tudi ni bilo doma. Škode je okrog 50.000 Din. V nedeljo, 19. t. m. so se zbrali v zasebni sobi »Gostilne pri pošti« sadjarji. Iz Ljutomera je prišel sreski kmetijski referent g. Žnidarič in bivši narodni poslanec g. Mermolja. G. sreski referent je predaval o sadnem izboru, o prodaji in nakupu sadja, splošno o vsem, kar je v tesni zvezi z sadjerejo. G. Mermolja je posebno priporočal gojitev mošanjarja. Na koncu se je sprejela resolucija, ki zahteva realno trgovino s sadjem. Načelnik kmetijske podružnice, pod katere okriljem se je predavanje vršilo, je po triurnem zborovanju istega zaključil, pozivajoč kmete k racionalnemu gospodarstvu. Prisotnih je bilo nad 60 posestnikov. Isti dan se je vršil tudi izredni občni zbor tukajšnje »Hranilnice in posojilnice«, ki je v par točkah razširil svoja pravila. V sreski cestni odbor za srez Ljutomer je imenovala banska uprava tukajšnjega posestnika in vinogradnika g. Ivana Krefta.

Struge v Suhi Krajini. Po vsej pravici smemo reči da živimo v Suhi Krajini, zlasti letos, ko močno trpimo po suši pa tudi toča nam ni prizanesla. — Precej posla so imeli naši stražanci pretečeno nedeljo, t. j. 19. t. m. Vojni obvezniki so morali v Podgorico k vojnemu razporedu, popoldne pa smo imeli v šoli občni zbor tukajšnje kmetijske podružnice, za katerega je vladalo dokaj zanimanja. Lista župana Hočevarja je dobila 5 odbornikov, druga lista, bivšega župana Pogorelca pa 2 odbornika. Delegatom za glavni zbor v Ljubljani je bil izvoljen g. župan Hočevar. Za agrarno reformo so se nekateri stražanci vsa leta po vojni močno zanimali, sedaj pa ko je prišel čas za prijeti stvar v roke pa kakor kaže, bodo najbrže priliko zamudili. — O pregrupaciji občin tudi govorimo. Po nekem načrtu bi mi pripadali k Dobropoljskim občinam, čemur pa se mi upiramo, ker za naš kot je le vendar bolje, da se sami upravljamo.

Braslovče. Na Dobravljah je utonil v vodnjaku posestnika Dežnikarja 4-letni sin g. Antona Uratnika, posestnika iz Braslovč. V nedeljo 12. t. m. se je igral s sosedom fantom in sta tako prišla do vodnjaka, odrinila pokrov in gledala vanj. 4-letni Jože se je preveč nagnil, izgubil ravnotežje in zdrknil v globočino. Ko je fant začel vpiti in priklical ljudi, je fantek že utonil.

Najbolje kupite

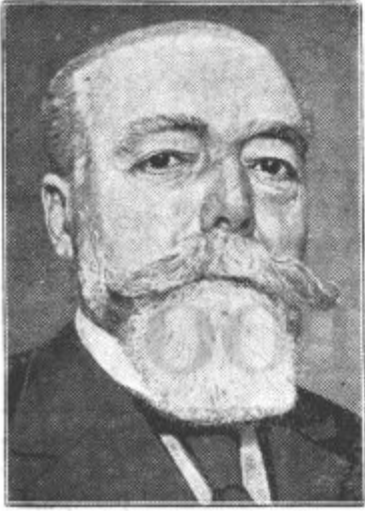
nogavice, damske in moške rohavice, puloverje, telovnike, žepne robce, kravate, oovratnike, srajce, šifone, glote, čipke, vezenine, gumba, DMC prejice, ročne torbice, aktovke, dežnike, športne ter toaletne potrebščine le pri

Josip Petelinc

Ljubljana

blizu Prešernovega spomenika, ob vodi

Paul Doumer, predsednik francoske republike.

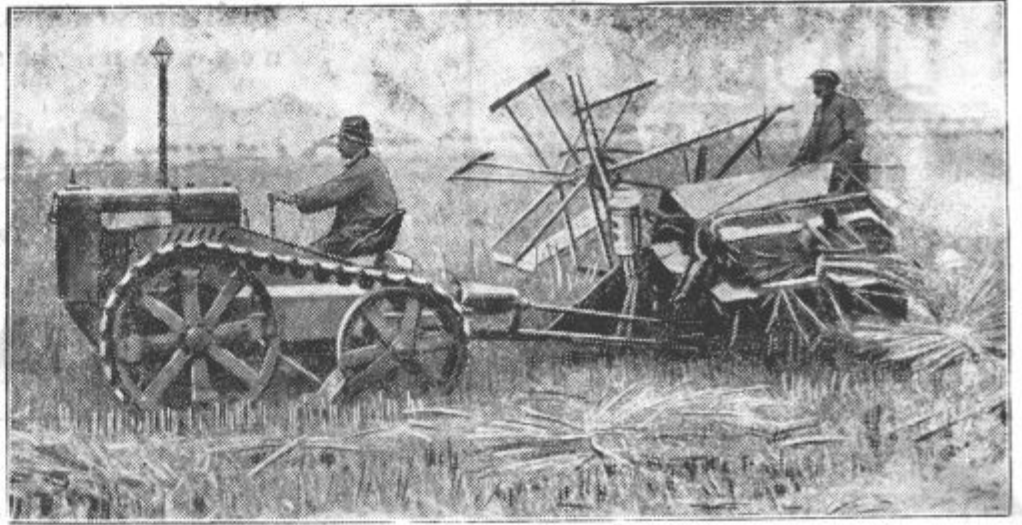
Nadškof Soederblom †. Svedski nadškof Natan Soederblom je umrl v starosti 65 let v Upsali. Pokojnik je bil preje profesor bogoslovja na vseučilišču v Lipskem.

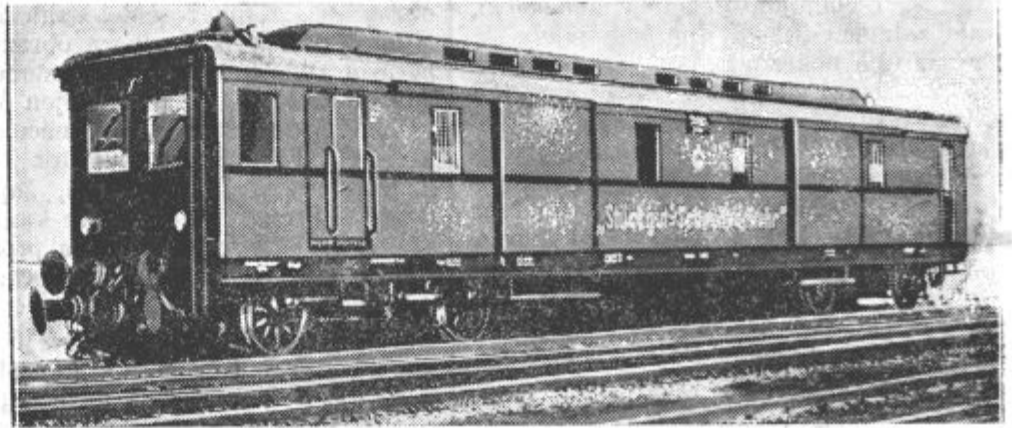
Profesor Besteiro. Španska narodna skupščina je izvolila profesorja Besteiro-a za svojega predsednika.

Profesor Larsen †. Danski pisatelj in zgodovinar profesor dr. Karol Larsen je umrl v Kodaunu v visoki starosti 71. let.

Stroj, ki žanje in veže snope.

Nove nemške lokomotive za tovarne vlake. Uprava nemških državnih železnic je naročila nove lokomotive za tovarne vlake. Lokomotiv ne goni več para, ampak Dieselovi motorji.

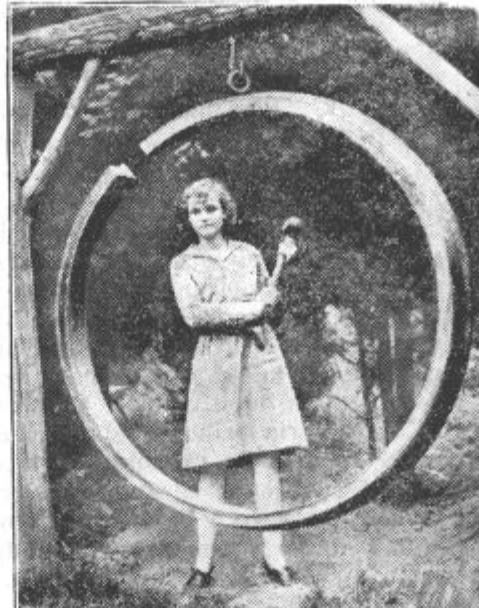
Nemčija čaka na pomoč. V Basel-u, kjer ima svoj sedež Mednarodna reparacijska banka (glej sliko!), se vrše važna pogajanja za nujno finančno pomoč Nemčiji.

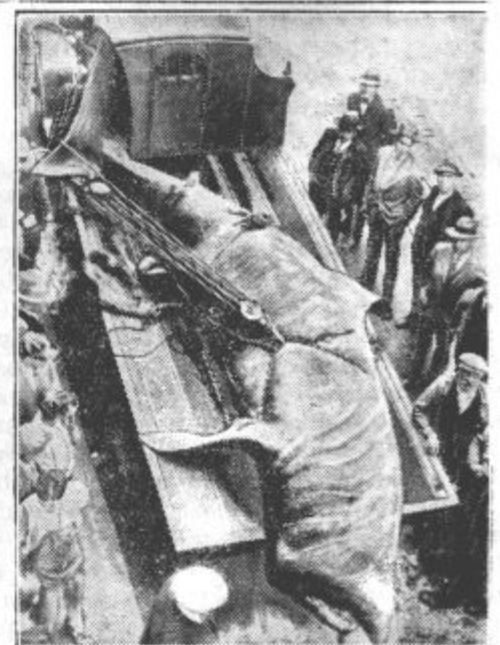
Nove vrste obleke za gasilce iz azbesta. Ameriški gasilci nosijo nove vrste obleke iz azbesta. Te obleke, ki ne gore, so posebno pripravne pri požarih na petrolejskih poljih, kjer so se zelo dobro obnesle.

Newyork skrbi za konje. V silni vročini, ki vlada v Newyorku že več tednov, je napravilo društvo za varstvo živali na več krajih v mestu posebna napajališča za konje.

»Gong« ameriških skavtinj. »Gong« je kovinska plošča, ki je obešena na žebelj ali pa na kakšno vejo, da daleč zveni, če ob njo udariš. Z »gong« so si dajali svoje znake Indijanci; pa tudi v imenitnih evropskih rodbinah poznajo »gong« in kličejo z »gongom« po parkih itd. razkropljene člane rodbine k obedu ali k večerji.

3000 kil težak som. Moštvo ameriškega parnika »Catherine Paladini« je vjelo nedavno z velikim naporom pri Point-Royes-u (v Kaliforniji) ogromnega morskega soma, ki je tehtal 3000 kil. Soma so prepeljali na do ločeni kraj s tovarnim avtomobilom.

Novice

Predsednik vlade v Varaždinskih toplih. Predsednik ministrskega sveta in minister za notranje zadeve armijski general Peter Živkovič je odpotoval v Varaždinske toplice na zdravljenje, kjer bo ostal nekaj časa.

Kmetijski praznik na Krškem polju združen z veliko konjsko dirko, sprevedom skupin kmečkega življenja, razstavo konj in goveje živine, se bo vršil v nedeljo 2. avgusta. Za dirko, spreved narodnih noš, razstavo konj in goveje živine vlada v celem krškem okraju že sedaj velik interes. Zlasti kmetijska mladina se pripravlja in izbira stare narodne noše, da se bo postavila pred tisoče gledalcev, ki pridejo od blizu in daleč vsako leto ob priliki te velike prireditve na Krško polje. Gorenjci v narodnih nošah iz okolice Lesc, Radovljice, Bleda in Gorij se bodo udeležili letos v velikem številu Kmetijskega praznika na Krškem polju. Vse udeležence v narodnih nošah bo vodil župan iz Lesc g. Ivan Ažman. Kdor se še ni priglasil, naj se priglasi pravočasno.

Strašen požar uničil vasi Nadlesk in Stranje. V nedeljo zvečer se je nenadoma pojavil požar v vasi Nadlesk pri Starem trgu in v nekaj trenutkih uničil hiše in vsa gopodarska poslopja 27 posestnikom. Škoda znaša nad 2.5 milijona dinarjev. Požarne brambe, ki so prihiteli z vseh strani so vsled pomanjkanja vode silno težko nudile pomoč nesrečnim pogorelcem, vendar se jim je posrečilo obvarovati nesreče tri velike okoliške žage. — Istočasno je požar uničil tudi vas Stranje pri Postojni. Tam je pogorelo 30 poslopij.

Uradne ure v državnih uradih. V vseh ministrstvih so bile spremenjene uradne ure zaradi prevelike vročine. Uradne ure so sedaj od pol 8. do pol 12. dopoldne in od 4. do 6. ure popoldne.

Pojasnila glede davka na poslovni promet. Uradno poročajo: Po členu 52 zakona o skupnem davku na poslovni promet, se ta da-

vek ne sme pobirati za nabavo živeža za ljudi in živino v nepredelanem stanju, ker ni predviden v tarifi. Prav tako se ne sme pobirati ta davek za nabavo železniških pragov, brzojavnih in telefonskih drogov in drogov za električno napeljavo. Okrožnica davčnega oddelka finanč. ministrstva tolmači konkretno s posameznimi primeri načelo, da se ta davek ne plača za nobeno nabavo blaga, za katero je producent ali uvoznik že plačal davek ali pa carino.

Podpora za kmete, prizadete po toči. Ministrski svet je na svoji seji sklenil podeliti vsem kmetom, ki jih je prizadela toča, podporo 1 milijon Din. Ta podpora se bo razdelila na podlagi seznamov, ki jih predlože kr. banske uprave, in sicer samo onim osebam, ki so najsiromašnejše in to podporo neobhodno potrebujejo. Seznane za to podporo bodo v posameznih srezih napravile komisije, sestojče iz sreskega načelnika, sres. kmetijskega referenta in referenta ministrstva za socialno politiko in narodno zdravje.

V Kamniških planinah se je smrtno ponesrečil zlatarski pomočnik iz Ljubljane Mihajlo Weber.

Lep prosvetni dom so zgradili v Trzinu. Svečana otvoritev doma je bila v nedeljo 12. t. m.

Nagrobni spomenik so odkrili preteklo nedeljo v Boh. Bistrici znanemu Sokolu Tonetu Maleju, ki se je lansko leto smrtno ponesrečil v Luksemburgu.

Petindvajset let je minilo v nedeljo, odkar je stekla naša bohinjska železnica.

Nov predsednik Slovenskega planinskega društva. Pretekli teden se je vršil v Ljubljani izreden občni zbor Slovenskega planinskega društva, na katerem je bil izvoljen za predsednika tajnik trgovske zbornice g. dr. Josip Pretnar. Dosedanji predsednik g. dr. Fran Tomišek je bil izvoljen za častnega predsednika. Sprememba na predsedniškem mestu pomenja poživitev dela v planinskem društvu.

Iz Lokroveca pri Celju. Dne 8. julija smo spremljali k zadnjemu počitku Jožeta Golevškega, ki je umrl v visoki starosti 90 let. N. v m. p.

V teku življenja se vse ponavlja! Starši vidijo v otrocih vstajenje lastnih otroških let, v mladostnih letih otrok vzbujajo spomine na lastno mladost in vnukinja se uči od matere, kar je poučevala babica: »Zlatorog milo ustvarja čistost!«

»Jugoslovan« poroča v nedeljski številki: Delitev veleposestniških gozdov na Štajerskem, Koroškem in v Prekmurju. Pod tem naslovom smo objavili 17. t. m. članek, katerega popravljamo v toliko, da je škofijsko posestvo v Gornjem gradu po § 10. točka 7 zakona o likvidaciji agrarne reforme, prosto agrarne reforme, v kolikor ni bilo že podvrženo agrarno-reformskim svrham.

Silna vročina, ki je zadnje dni vladala posebno nad južnimi pokrajinami naše države, je povzročila požar velikanskega gozda v bližini Užic. Požar je pomagalo gasiti tudi vojaštvo.

Katoliška cerkev je zgorela v Sofiji. Škodo cenijo na 400 milijonov levov. V pogoreli cerkvi se je nahajal grob matere bolgarskega kralja Borisa.

Za poljskega poslanika v Beogradu je bil te dni imenovan g. Schwarzburg Gunter, dosedanji načelnik južnega odseka pri zunanjem ministrstvu v Varšavi.

Izredno nizko stanje vode. Zaradi izredno nizkega stanja vode je direkcija rečne plovbe ustavila plovbo na Savi od Broda do Siska.

Posojilo za kmeta. Poljska narodna banka je dobila od francoskih bank 150 milijonov frankov posojila, katerega je razdelila med poljske kmete v obliki dolgoročnih kreditov.

Močan potres je do tal porušil magistral, dve cerkvi in več hiš v mestu Latacungi v Srednji Ameriki.

Prevažanje zlata z letali. Na dveh letalih so pripeljali te dni iz Anglije 4000 kg zlata za francosko narodno banko v Parizu.

Ogromen požar je uničil pretekli teden celo slovaško vas. 540 hiš je uničenih in 2000 ljudi brez strehe. Škodo cenijo na 10 milijonov Kč.

Wilkinsonova podmornica je popravljena in bo v nekaj dneh krenila proti severnemu tečaju. Na poti se bodeta sestala podmornica in Zeppelin.

Zakaj ne pride noben godec v pekel?

Napisal Ivan Paški.

(Nadaljevanje.)

Nekega dne pa je pripravil kralj ognjene teme posebno obsežen plenski pohod na pregrešno zemljo. Kar je le moglo gibati z glavo in repom, je moralo z njim. Na žarečem prestolu v sredini notranjega pekla je ostala le njegova furijska in pošastna babica, v eni roki držeč dolge ognjene vile, z drugo pa gladeč velikanskega črnega mačka. Ogromna bronasta peklena vrata so se zaloputnila. V preddvorišču velikanskih peklenjskih prostorov je ostal naš prijatelj godec sam; kajti za službo v notranjih prostorih se Luciferju še ni zdel zadosti zanesljiv.

Žalosten sedi muzikantek na nizkem trinogem stoliču in pazljivo gleda na pržeči kotel. Tu pa tam krepko pomeša z dolgim drogom po njem in skrbno pazi, da mu ogenj ne ugasne.

Kar prične od zgoraj navzdol skozi tisoče in tisoče sežnjev globoko razpoklino, ki vodi iz nadzemlja v podzemlje, pihati oster in mrzel veter. Odhajajoči hudiči so namreč v naglici pri izletnem pohodu pozabili zapreti težka železna vrata peklenke države. Uboge duše v cvrčečem kotlu pričnejo žalostno javkati; kajti plameni so švigali tem višje, čim bolj se je veter zaletaval pod kotel. Zasmilijo se revne dušice jadnemu godcu, ki bridko prične vzdihovati:

»Ah, ko bi imel vsaj svoje harmonike pri sebi! Zagodel bi vam, trpečim revicam, da bi takoj pozabile na vse bolečine in z menoj vred pričele prepevati, kakor so prepevali svetopisemski trije možje v žareči peči.«

Takoj pa se tudi domisli, da bo moral sedeti tukaj na tem trdem trinogu na vekov veke, brez svojih ljubljenih harmonik, brez kozarca rujnega vinca in brez — rožljanja kock! To igro je namreč posebno ljubil in radi nje je tudi sedel tu v peklu: je pač prevečkrat napačno pokockal in se pri štetju zmotil. — V teh žalostnih mislih si obupno z obema rokama zakrije upadlo lice in bridko zaplaka, globoko se kesajoč vseh grehov, ki so ga privedli semkaj v peklenjski raj.

Kar nekaj zašumi poleg njega. Ko si odkrije oči, z začudenjem zagleda poleg sebe krepkega vojščaka z dolgo sivo brado, opasnega z bridkim širokim mečem; za pasom pa mu visita poleg trebušnate čutare velik srebrni ključ in — posoda za kocke.

»I, kako pa vendar prideš semkaj?« ga ves prestrašen vpraša godec.

»I, no, veter me je zanesel v tvoj smrdeči brlog!« mu mirno odgovarja nenadni prišlec.

»Kje pa sem prav za prav?«

»Joj tebi! Na dvorišču samega pekla si!« mu hiti odgovarjati Luciferjev čuvaj.

»Aj, aj! Kaj res? Čudno, čudno! Res zelo čudno! — I, kaj pa kuhaš in čmažiš v tem-le ogromnem kotlu?«

»Uboge, neskesane duše, ki so zagrešile kak smrten greh in pozabile nanj, sedaj se pa zato tukaj cvrejo in čmažijo v razbeljenem olju na vekov veke. — Ti pa glej, da se spraviš od tod, predno se vrne moj strogi gospodar Lucifer!«

Vojščak si mirno smehlja pogladi svojo dolgo sivo brado, pokaže svoje bele zobe ter meni:

»Na, do tedaj je pač časa še dovolj! Tik preden me je sapa zanesla semkaj k tebi, sem videl, kako se je spoprijel z arhongeljem Michaelom. Kjer pa ta vihti svoj plameneči meč, je borba huda in dolga. Pusti me toraj, da malo sedem in si oddahnem! V leta že prihajam, nekaj nadušljiv sem in — veter me je hudo prepihal.«

In že sedi na kamnu poleg godca, potegne trebušnato čutaro in napravi iz nje globok požirek. Goste slin se pocedijo na večno žejo obsojenemu muzikantu in nehote stegne desnico proti omamljivo vabeči posodi s tako dolgo pogrešano tekočino. Smehlja se ga pogleda sivi vojščak in — dobrodušen, kakor so vsi pravi vojščaki — mu ponudi čutaro.

»Na, pij, le pij! Svoje žive dni nisi pil kaj boljšega.«

In resnico je govoril. Kajti komaj je nastavil žejni godec podano mu čutaro na suha in željna usta, že se mu je zazdelo, da sliši svirati in brenkati ves angeljski zbor v paradizju, in vse na okrog je zaduhtelo prijetnih vonjav in odmevalo melodičnih zvokov. Najslajši in najvabljeviši zvoki pa so prihajali iz posode za kocke, ki je z njo sivi vojščak, smehlja se, lahko bingljaj. Od neizrekljive blaženosti je ubogi muzikantek skoraj odrevenel.

»Kako pa ti je ime?« hlastno vpraša tujca, potem ko je parkrat krepko in globoko potegnil iz čutare.

Dalje prih.

Politični umori v Bolgariji se nadaljujejo. Te dni je bil ustreljen na svojem vrtu liberalni politik Nikola Rusev. Pod streli sta padla njegova žena in najstarejši sin. Atentat so izvršili politični nasprotniki Ruseva.

Sovjeti bodo zgradili v Moskvi ogromno palačo, ki bo imela v eni dvorani prostora za 6, a v drugi za 15.000 oseb. V palači bo tudi posebna dvorana za knjižnico, v kateri bo prostora za pol milijona knjig.

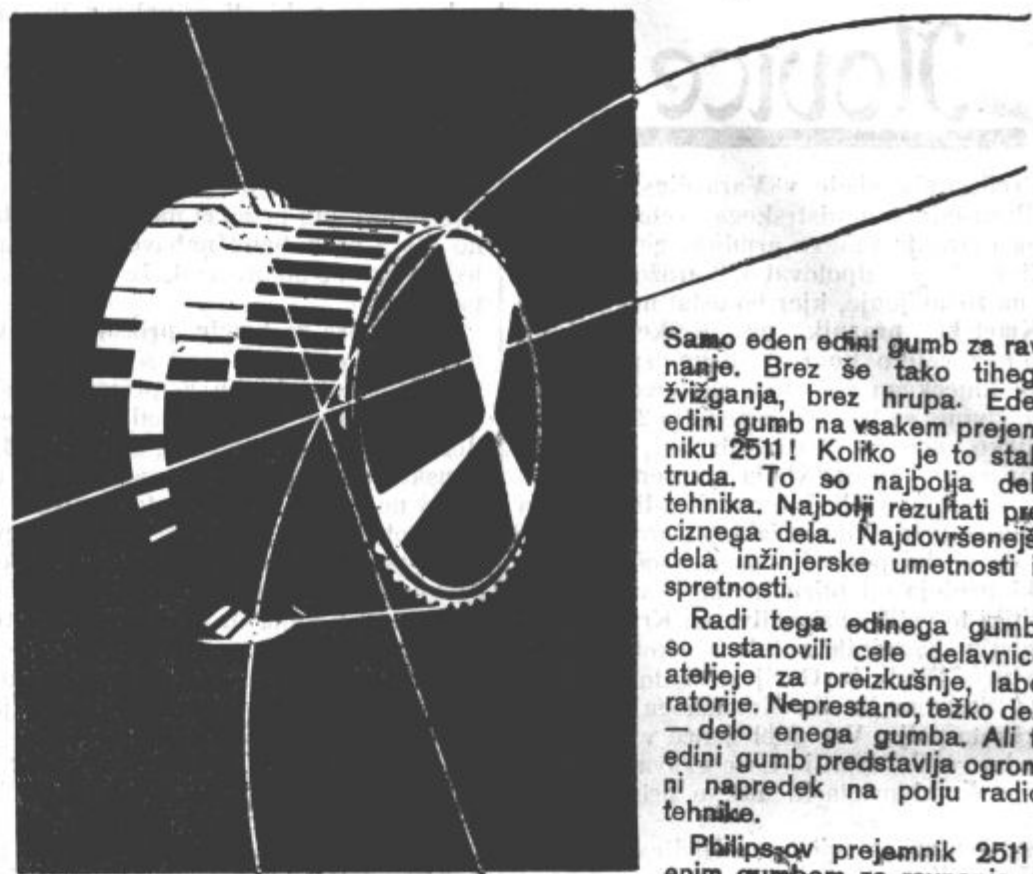
Pravilnik o izvajanju zakona o likvidaciji agrarne reforme. Iz Beograda poročajo, da je minister za kmetijstvo v sporazumu z ministrom za finance izdal pravilnik o tehničnem delu za izvajanje zakona o likvidaciji agrarne reforme na veleposestvih. Nadalje je minister za kmetijstvo na osnovi člena 6. zakona o likvidaciji agrarne reforme predpisal v soglasju z ministrom za zgradbe pravilnik o gradbenih conah. Ta pravilnik odreja, da se smatrajo v okviru gradbenih con ona zemljišča, ki se nahajajo v takih gradbenih rajonih, ki obsegajo že zgrajene in naseljene del mesta. Ta zemljišča so zaščitena in se ne morejo ekspropriirati v svrhu agrarne reforme.

Strahovalci Dolenjske pod ključem. Orožniki iz Mokronoga so aretirali pretekli teden na Jarengi pri Trebelnem nevarno vlomilsko trojico, ki je izvršila zadnje čase nešteto vlovov in tatvin po Dolenjski. Člani vlomilske tolpe so bili: Franc Kraševac, Alojz Sotlar in Franc Rozman.

Komitaši zopet na delu. Štiričlanska bolgarska komitaška tolpa je hotela na našem ozemlju izvršiti neke svoje zločinske namene, a so jo naše obmejne straže opazile in pregnale. Dva komitaša sta bila ubita.

Potopila se je pretekli teden italijanska podmornica »Pullino«. Nesreča se je pripetila v puljski lukli.

Peklenski stroj v cerkvi sv. Petra v Rimu. V cerkvi sv. Petra v Rimu so našli po večernem pregledu v časopisni papir zaviti peklenski stroj, katerega so odnesli na vatikanski vrt. Tu je ponoči stroj eksplodiral in porušil velik del zidovja. Uvedena je stroga preiskava, ki naj dožene zločinca, ki je postavil stroj v cerkev.

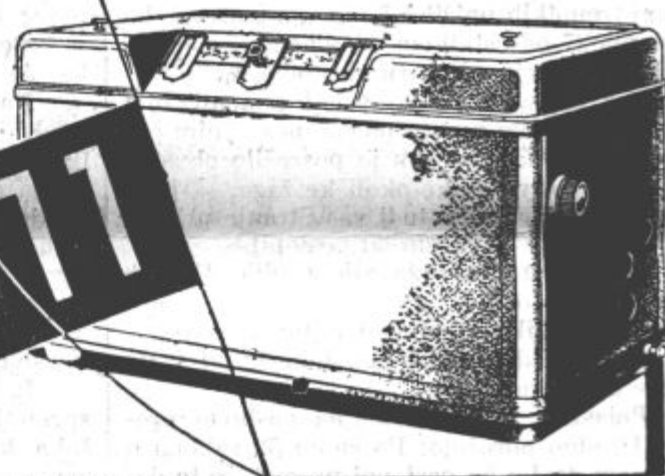
Samo eden edini gumb za ravnanje. Brez še tako tihega žvižganja, brez hrupa. Eden edini gumb na vsakem prejemu 2511! Koliko je to stalo truda. To so najboljša dela tehnika. Najbolji rezultati preciznega dela. Najdovršenejša dela inženjerske umetnosti in spretnosti.

Radi tega edinega gumba so ustanovili cele delavnice, ateljeje za preizkušnje, laboratorije. Neprestano, težko delo — delo enega gumba. Ali ta edini gumb predstavlja ogromni napredek na polju radio-tehnike.

Philipsov prejemnik 2511 z enim gumbom za ravnanje.

PHILIPS PRIJEMNI APARAT

2511

Prodaja na ugodne mesečne obroke

Pogoje, kataloge in cenike pošljemo brezplačno

Generalno zastopstvo:

„**Centra**“ trgovina radio-aparatur, gramofonov, koles, šivanjih strojev itd.
Ljubljana, Masarykova cesta številka 12

(nasproti kolodvoru — palača Vzajemne zavarovalnice)

1008

Kmetovalci, podeželski trgovci in obrtniki!

Kadar naročate kakršnekoli vrste tiskovine za občinske urade, zadruga ali društva, se obrnite zanesljivo gleda cen in solidne postrežbe na

TISKARNA „MERKUR“

LJUBLJANA, GREGORČIČEVA ULICA 23.

Prepoved obiska gostiln. Verdevu Valentinu, sinu Jerneja in Marije roj. Petek, rojen v Topolšiči 12. februarja 1906., stanujoč v Topolšiči, je s sodbo sreskega sodišča v Šoštanjju Kps. 52/31 od 16. junija 1931. v smislu § 55. k. z. prepovedano zahajanje v krčme za dobo enega leta. Prepoved stopi v veljavo dne 24. julija 1931. ter traja do 24. julija 1932. — Štefanu Josipu, sinu Josipa in Ane roj. Ošlovnik, roj. 17. januarja 1894. v Prevaljah, zasebnemu uradniku v Šoštanjju, je s sodbo sreskega sodišča v Šoštanjju Kps 41/31—182 od 21. maja 1931. v smislu § 55. k. z. prepovedano zahajanje v krčme za dobo enega leta. Prepoved stopi v veljavo dne 8. julija t. l. ter traja do 8. julija 1932.

Sejmi.

- 25. julija: Leskovec, Višnja gora, Domžale, Radovljica, Bitnje, Cerknica, Fram, Sv. Križ pri Ljutomeru, Tinsko, Teharje.
- 27. julija: Kostanjevica, Lukovec, Šmartno pri Litiji, Telče, Ormož.
- 28. julija: Dol. Lendava.
- 30. julija: Kostivnica.
- 31. julija: Konjice p. Dol pri Hrastniku.
- 1. avgusta: Vinica, Osilnica, Pišce, Ponikva.

Na banovinski vinarski in sadjarški šoli v Mariboru so v šolskem letu 1931./32. še nekatera, deloma popolnoma in do polovice provilki Sadjarja in vrtnarja, odnosno 11. ševilki prošnje za sprejem v smislu razpisa v 6. številki Sadjarja in vrtnarja, odnosno 11. številka Kmetovalca najkasneje do 3. avgusta t. l. ravnateljstvu šole.

V. poročilo Hmelj. društva za Slovenijo o stanju hmeljskih nasadov z dne 15. julija t. l. Iz Žalca v Savinski dolini nam poročajo: Že delj časa trajajoča tropična vročina brez padavin se že kaže v itak neenako razvitih nasadih — posebno na prodnatem svetu — na ta način, da orumenevajo spodnji listi in postanejo žrtve solnčnega paleža. Ako tropične vročine ne bode kmalu konec, sledilo bo še kaj opasnejšega... Tačas je rastlina v najlepšem razcvetju — vendar koprnji po temeljitem osveženju. Naši hmeljarji so vobče mnenja, da letošnji hmeljski pridelek ne bo preobilen. Društveni odbor.

Kdor pridobi našemu listu na leto le enega novega naročnika, je že veliko storil za kmetijski pokret.

Valute.

Dati moramo za:

1 švicarski frank	Din 10-95
1 avstrijski šiling	Din 7-94
1 angleški funt	Din 273-90
1 ameriški dolar	Din 56-40
1 francoski frank	Din 2-22
1 češkoslovaško krono	Din 1-68
1 italijansko liro	Din 2-95

Tedenski koledar.

- 26. julija, nedelja: Sv. Ana.
- 27. julija, ponedeljek: Zlatko.
- 28. julija, torek: Viktor.
- 29. julija, sreda: Marta.
- 30. julija, četrtek: Abdon in S.
- 31. julija, petek: Ignacij Loj.
- 1. avgusta, sobota: Vezi Petra.

Tečajji za kapunjenje petelinov

S pomočjo kr. banske uprave priredita »Perutninarska reg. zadruga in Seleksijski odsek Kmetijske družbe v Ljubljani« več praktičnih tečajev za kapunjenje petelinčkov širom Dravske banovine.

Ti tečaji imajo namen predvsem poučiti naše kmetijske ljudi, pa tudi druge rejce perutninarje v tem važnem delu perutninarstva, ki je bilo pri nas svoj čas zelo razširjeno, a je dandanes žal na škodo umnega perutninarstva skoraj neznan.

Tečaji za kapunjenje se bodo vršili še tekom poletja in sicer:

1. Dne 28. julija na banov. posestvu Mali Loki, pričetek ob 10. uri.

2. Dne 29. julija na kmetijski šoli na Grmu pri Novem mestu. Pričetek ob 13. uri.

3. Dne 30. julija v Št. Vidu pri Sfični pri načelniku kmetijske podružnice ob 10. uri.

4. Dne 8. avgusta v Trziču (kraj se bo pozneje navedel) in sicer tudi popoldne ob 13. uri.

4. Dne 9. avgusta v Kočevju pri načelstvu kmetijske podružnice ob 13. uri.

6. Dne 15. avgusta v Središču ob Dravi pri načelstvu odseka za perutninarstvo in sicer ob 13. uri.

7. Dne 16. avgusta v Teharjih pri načelstvu kmetijske podružnice, odseka za perutninarstvo, ob 13. uri.

8. Dne 17. avgusta pri Sv. Lenartu v Slov.

Gor. pri načelniku kmetijske podružnice, ob 13. uri.

9. Dne 18. avgusta na Pragerskem na velepos. g. Glančnika, ob 13. uri.

10. Dne 1., 3. in 7. septembra za časa velesojmske prireditve v Ljubljani na prostorih Velesojmske. Pričetek vedno ob 10. uri na perutninarski razstavi.

Tečaji se vršijo brezplačno. Udeleženci se morajo prijaviti najkasneje 8 dni, ustmeno ali pismeno pri Kmetijski družbi v Ljubljani, Novi trg 3.

Kdor želi, da se mu na tečajih kapuni nekaj živali, naj to navede pri priglasitvi tečajev, da se mu zamore poslati natančno navodilo, kako je s petelinčki (12 — 16 tednov starih) ravnati pred kapunjenjem.

Tržna poročila.

Tržne cene v Ljubljani, dne 15. julija 1931.

Govedina: za 1 kg: govejega mesa I. 16—18 Din, II. 14—16, III. 10—12 Din. — Teletina: za 1 kg: telečjega mesa I. 20 Din, II. 15 Din. — Svinjina: za 1 kg: prašičjega mesa I. 20—23 Din, II. 16—18 Din. — Drobnička: za 1 kg: koštrunovega 14—15 Din, jagnjetine 18—20, kozličevine 24 Din. — Konjsko meso: za 1 kg: konjskega mesa I. 8 Din, II. 6 Din. — Mleko, maslo, jajca, sir: za 1 liter mleka 2:50—3 Din,

za 1 kg: surovega masla 25—28, čajnega masla 36 do 40, masla 30—36, bohinijskega sira 24, sirčka 7—8, eno jajce 0:50—1 Din. — Pijače: 1 liter starega vina 16—22 Din, novega vina 14—16, 1 čaša piva 3—3:50, vrček piva 5, 1 steklenica piva 5:50—6 Din. — Kruh: 1 kg belega 4:50 Din, črnega 4, rženega 4, 1 kos navadnih žemelj 0:50 Din. — Sadje: 1 kg jabolk 4 do 8 Din, hrušk 4—8, ena oranža 1:50—4, limona 0:75 do 1, 1 liter borovnic 2—2:50 Din. — Specerijsko blago: za 1 kg kave Santos 52—54 Din, Rio 36—40, pražene I. 90—100, II. 80—90, III. 66—70, IV. 56 do 60, kristalnega belega sladkorja 12:75, v kockah 14:25, kavine primesi 18, riža I. 9, II. 7, za 1 liter namiznega olja 18, jedilnega olja 17, vinskega kisa 4% 4:75, navadnega 4% 3, za 1 kg soli morske debele 2:50, drobne 2:75, celega popra 70, mletega popra 72, paprike III. vrste 32, sladke, po kakovosti 40, za 1 liter petroleja 7:50, za 1 kg testenin I. 10, II. 9, pralnega luga 3:75, čaja 80 Din. — Mlevski izdelki: za 1 kg moke št. 0 na debelo 3:50—3:75 Din, na drobno 4, št. 2 na debelo 3:25—3:55, na drobno 3:75, št. 4 na debelo 2:70—2:90, na drobno 3:50, št. 6 na debelo 2:50—2:55, na drobno 3:25, za 1 kg kaše 5—6, ješprenja 5—6, ješprenjčka 8—10, otrobov 1:50—2, koruzne moke 3—3:50, koruznega zdroba 4—4:50, pšeničnega zdroba 4—5, ajdove moke I. 7, II. 5, ržene moke 3:50 Din. — Žito: za q pšenice 220—230 Din, rži 210—220, ječmena 190—200, ovska 220—240, prosa 190 do 200, koruze 155—160, ajde 220—230, fižola ribničana 275, prepeličarja 325, za 1 kg graha 8—10, leče 10—14 Din. — Kurivo: 50 kg premoga 30 Din, 1 tona premoga 460, kub. m trdih drv 125—150, mehkih drv 70 Din. — Krma: za q sladkega sena 75 Din, pol sladkega sena 60—70, kislega sena 40—50, slame 50 Din.

„Adler“ Edino prava „Gritzner“
kolesa kolesa kolesa

kjih svojstvo je lahek tek in izborna kakovost, dobite samo pri

Najboljša kvaliteta. Nizke cene. Jos. Petelinc, Ljubljana Nizke cene. Najboljša kvaliteta.

Vrhunec znižanja cen!

meter à Din

meter à Din

Umetna svila najboljše vrste, modni vzorci . . . . . 16—
Ostanki umetne svile . . . . . 11—
Damast-platno za žimnice, 120 cm . . . . . 19—
Volneni delen s svilnatimi karo vzorci . . . . . 19—
Bombažni delen za ženske obleke . . . . . 6—
Čisto volneni, fini poplin v različnih gladkih barvah, širok 110 cm . . . . . 28—

Švicarski etamin v črni, sivi, rjavi, modri, zeleni, oranžni in roza barvi, širok 110 cm . 13—
Velour baržun v gladkih barvah . . . . . 18—
Češki štofi za moške obleke . . . . . od 45— do 85—
Prima angleški štofi že od 140 dinarjev naprej!
Angleški poplin za srajce I. . 17—
Jugoslovanski cefir za srajce po 5— in 9—

Zenske in moške nogavice, žepni robci itd. vse pod ceno!

Družba »COMMERCE« d. d., Ljubljana, Tavčarjeva ul. 2., I. nadstr.

Če nas še niste obiskali, pridite in prepričajte se!

150 do 300 dinarjev

dnevno zaslužijo oni, ki imajo mnogo poznanstva! Za odgovor znamki! — Kosmos, Ljubljana, poštni predal 307.

Oblastveno koncesionirana

šoferska šola GOJKO PIPENBACHER Ljubljana, Gosposvetška cesta št. 12

Zahtevajte informacije

Posestvo

v lepem kraju blizu večje ceste, obstoječe iz 7 oralov zemlje, t. j. njiv, travnika, vinograda, sadovnjaka, pašnika in gozda, se po ugodni ceni **proda**. Posestvo je zelo pripravno za gostilničarja ali trgovca, ki bi mu služilo za viničarjijo. — Naslov in ceno se izve pri Franc Struel, p. Sv. Vid pri Ptuj 14

Kmetije, kupujte blago pri tvrdkah, katere oglašajo v »Kmetiskem listu«!

Kako pridelati mnogo dobrega blaga?

Vzemimo na pomoč ona tehnična sredstva, ki povzročajo večje in boljše pridelke, obenem pa zmanjšajo pridelovalne stroške. Eno teh sredstev je:

Apneni dušik, ki vsebuje 16—20% dušika in do 70% apna, te je skupno 80—90%, rastlinske hrane. Apneni dušik vpliva blagodejno na vse posevke. Travniki dajo bujno in dobro seno. Na njivah, vinogradih in sadovnjakih povzroči apneni dušik večji pridelok take kakovostne kakor količinske. **Nitrofosfat-Ruše** pa vsebuje vse potrebno rastlinsko hrano: dušik, fosforne kislino, kalij in apno. Vsled tega nadomestuje vsa ostala enostranska umetna gnojila in je prikladno za vse posevke in vsako zemljo. Apneni dušik in Nitrofosfat-Ruše se lahko naroči pri „EKONOM-u“, Ljubljana, Kolodvorska ul. 7, ali pa pri:

Tvornici za dušik d. d., Ruše pri Mariboru

ki raziskuje tudi zemljo in daje navodila za umno uporabo umetnih gnojil.

L. Mikuš
Ljubljana, Mestni trg 15
dežniki

Na malo!

Na veliko!

Ustanovljeno 1839

EKONOM

OSREDNJA GOSPODARSKA ZADRUGA v Ljubljani, Kolodvorska ulica 7, nudi po najnižjih cenah vse vrste deželnih pridelkov, najfinejšo bnaško in domačo moko, krmila, specerijsko blago in ostale v to stroko spadajoče predmete. Velika zaloga vseh vrst umetnih gnojil, modre galice ter najboljšega trboveljskega in splitskega portland-cementa.

Poinomastni, polmastni in trapistovski SIR

ima stalno v zalogi po zelo ugodnih cenah

EKONOM Ljubljana
Kolodvorska ulica 7

Eh, no. — naposled se je le zgodilo,
da se je ljubko detece rodilo...
Zdaj Zlatica je nežna mlada mati,
vsa njena sreča je otroček zlati.

In zdaj se Zlatica spominja sama,
kako jo je vzgojila blaga mama.
Otroku šiva, pere zanj perilo.
V pomoč ji Zlatorogovo je milo.

Oj zlata Zlatica — glas gre okrog:
nad vse je terpentinsko milo Zlatorog!

(Nadaljevanje sledi.)

Zlatorog

Brezobrestna posojila

za zidavo hiš, za nakup hiš in posestev, za prevzem
hipotek na hišah in posestvih daje svojim članom

„Jugrad“

Jugoslovanska gradbena in kreditna zadruga
r. z. o. z. v Ljubljani, Kolodvorska ul. 35/I.

Krajevno zastopstvo: Maribor, Aleksandrova 48

Pravila proti plačilu Din 5'— v znakah. Za odgovor
prosimo znakmo. / Uradne ure od 8—12 in od 14—18.

RADIOBALZAMIKA
ZANESLJIVO
SREDSTVO
PROT: REVMAZIMU,
PREHLADU in ISHIJASU.
LABORATORIJ
BEOGRAD
DOBIVA SE V VSEH LEKARNAH PO CENI: DIN 75

Sivo in črno semensko ajdo rdečo deteljo semensko grahoro

nudi po najnižjih cenah

EKONOM osrednja gospodarska zadruga
r. z. o. z.
LJUBLJANA -- Kolodvorska ul. 7

Kovači!

Najboljši trdi in mehki koks
kovaški premog

Vam nudi

Družba „ILIRIJA“ - Ljubljana

Dunajska cesta 46.

Telefon 28-24

ZASTOPNIKE

za prodajo šivalnih
strojev, separatorjev,
koles, gramofonov,
elektrotehničnih pred-
metov i. t. d. pod zelo
ugodnimi pogoji

sprejememo.
„CENTRA“ trgovina
šivalnih strojev i. t. d.

Ljubljana,

Poštni predal 248.

Laneno olje in vse v stroko
Firnež spadajoče
Emajlne in blago ku-
ostale lake pite dobro,
Oljnate barve solidno in
Lanene tropine po zmer-
nih cenah (pri

MEDIĆ-ZANKL

D. Z. O. Z.

Tovarne olja, firneža, laka in barv
LJUBLJANA - MEDVODE - DOMŽALE

Podružnica: Maribor, Novi Sad Lastnik: Franjo Medić

Ali si že član Kmetijske Maticice?

Denar naložite najbolje in najvarneje pri domačem zavodu Kmetijski hranilni in posojilni dom

Račun pošt. hranilnice št. 14.257

registr. zadruga z neomejeno zavezo

Brzojavni „KMETSKI DOM“

v **LJUBLJANI, Tavčarjeva (Sodna) ulica 1**

Telefon števil. 2847

VLOGE na knjižice in tekoči račun obrestuje po
5 1/2 % brez odpovedi, pri trimesečni odpovedi po
7 % brez odbitka davka na rente

Stanje vlog nad 30.000.000 dinarjev
Rezerve nad 700.000 dinarjev

Jamstvo za vloge presega večkratno vrednost vlog

Vložne knjižice drugih zavodov sprejema kot gotovino brez prekinjenja obrestovanja. — POSOJILA daje proti poroštvu, na
vknjižbo in proti zastavi premičnin in vrednostnih papirjev ter dovoljuje kredite v tek. računu pod najugodnejšimi pogoji

BLAGAJNIŠKE URE: Ob delavnikih od 8—12 1/2, in od 3—4 1/2, le ob sobotah in dnevih pred prazniki od 8—12 1/2,
Podružnici v Kamniku, Glavni trg, in v Mariboru, Slovniški trg 5